Ч. 238. Неділя 11 падолиста (29 жовтня) 1906. Рік XVI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

З Ради державної. — Становище канцлера Більова захитане. — З Росиї.

На вчерашнім засїданю палати послів відчитано на вступі інтерпеляциї, по чім приступлено до дальшої дискусиї загальної над законом о виборчій реформі. II. Плячек виступав против державного предложеня, хоч єсть сторонником загального, рівного права голосованя і в острих словах поборював поведенє п. Крамаржа супротив Нїмців. По п. Плячку промавляли пп. Шукле і Всенїмець Герцоґ, котрий поставив внесенє на закрите дискусиї. Внесенє відкинено і в дальшій дискусиї забрав голос п. Груби, котрий промавляв против закона. Іменем польского сторонництва людового зложив заяву против закона п. Ольшевский, а іменем польского кола предсїдатель пос. Абрагамович. На внесенє посла Прохаски ухвалено закрити дискусию загальну і перейти до дискусиї подрібної. На ґенеральних бесїдників вибрано: против посла Штайна, а за пос. Клюмпера. Внесенє п. Плячка, щоби цїле предложенє закона відослати ще раз до комісиї, відкинено. На тім закінчило ся вчерашне засїданє, а слїдуюче назначено на понедїлок.

Розійшла ся поголоска, що нїмецкий канцлєр ґр. Більов має уступити, а то в наслїдок справи міністра Подбєльского, котрий мав бути спільником обманьчивих достав для держави. Neue gesellschaft. Correspond. пише, що наміром ворогів Більова єсть не усувати єго цїлковито, бо знають, що їм то не удасть ся, але наклонити цїсаря Вільгельма під покришкою, що Більов хорий, до уступленя заступника канцлєра. Іде їм о то, аби цїсар з Більовом вели заграничну політику, а они аби могли правити в краю. Хто ті „они", часопись не каже, але дає до зрозуміня, що заступником канцлєра мав би стати шеф ґенерального штабу ґен. Мольтке. З другої сторони доносять, що цїсар Вільгельм має намір віддїлити канцлєрство від президентури в пруским кабінетї. Voss. Ztg. записує ті поголоски і каже, що вже раз пробовано такого роздїлу, але він не удав ся. Norddeutsche Allg. Ztg. перечить рішучо, немов би ґр. Більов мав уступити, а бюро Вольфа впевнює, що міністер Побєльский анї не подав ся до димісиї анї нїхто не взивав єго до того.

В Петербурзї відбуло ся при співучасти заступників міністерств внутрішних справ, осьвіти і будови доріг засїданє I департаменту сенату для нарад над виборами до думи і державної ради. Ухвалено слїдуючі резолюциї: Селяни мусять вибирати в своїй окремій виборчій куриї і не вільно їм брати участи в виборах куриї земских властителїв. Особи, приналежні до стану козаків, коли не осїли в козацких краях, не можуть вибирати, анї бути вибраними. Через „власне мешканє", котрого уживанє дає властителеви право брати участь в міских виборчих зборах, треба розуміти самостійні господарства з власним входом і власною кухнею, не маючі нїякого получення з иншими мешканями. Особи, котрі з причини убожества одержують від добродїйних заведень вільне мешканє, так само і ті, котрі віднаймають поодинокі комнати, не мають виборчого права і не будуть втягнені до лїсти міских виборцїв. Так само не будуть втягнені до тих лїст слуги, пр. портієри, монтери, дозорцї доріг і т. и. Дальше не беруть участи в виборах до думи слуги низших катеґорий при зелїзницях, як пр. даючі сиґнали, дозорцї мостів, машіністи, їх помічники, кондуктори, дозорцї возів, палячі і т. и. — В міністерстві внутрішних справ виготовлено інструкцию для ґубернаторів, дотикаючу призволів на передвиборчі збори. Після тої інструкциї право скликуваня зборів прислугувати-ме навіть скрайним опозицийним партиям. Однакож на таких зборах повинні бути присутні представителї полициї, котрі обовязані на случай переступленя приписів ті збори безпроволочно розвязувати. Не-

1)

Тайна до смерти.

Маленька повість з житя словіньских селян

ПАВЛА М. ЛЯКРОМИ.

1.

В Альпах австрийского побережа — їх називають Юлїйскими — жиють люди славяньскої породи, такі неприборкані і жорстокі як той подув вітру, що гонить ся по порепаних шпилях їх гористої вітчини. Все обнимаюча культура минувшого, девятнайцятого столїтя захопила, що правда, трохи місточка положені в долинах, але заким єї благодать зможе дібрати ся до осель тих брусуватих велитів альпейских, треба буде, щоби в ті, що правда, краснї, але дошками від сьвіта забиті сторони заїхав насамперед паровий кінь.

Але люди з чувством знаходять ся всюди на земли, отже й в тих мало знаних альпейских селах гордого пасма гір, що сторчить так само завзято в гору помежи італїяньскими а словіньскими сторонами, як завзято уперті оба народи.

А звістно загально, що чувства людської груди проявляють ся в першім рядї любовію і ненавистию. Елеґійні чувства зі всїма своїми запаморочуючими наслїдками лагідних зворушень і солодких пестощий суть там межи простим сільским народом так рідкі як білі дикі кози в горах.

Тоті прості людиска не знають тої любови, з якою культурний чоловік, що гонить за золотом і богатством, все-таки ще числить ся мимо всеї своєї захланности і честилюбивости; Словінцї в горах сватають ся і побирають ся майже лиш тодї, коли дотичні поля або лїси далось би розширити і заокруглити. Іноді й худібка стаєсь міродайною і неодин парубок женить ся лиш длятого, що у батька дївчини хороші корови. Впрочім той нїби „дурний хлоп" уміє собі так само радити, як би й який міщанин.

Дуже часто буває й так, що наймилїйшою єсть фляшка з горівкою і длятого ширить ся пияньство, займає щораз ширші круги і здушує всякі благороднїйші чувства. На жаль аж надто часто й в женщинї, котра так само запиває ся як і мужчина.

Мимо того або може якраз задля сьвідомости гріха бувають тоті люди дуже побожні і в недїлї та сьвята сходить ся цїле населенє зблизька і здалека до місцевої церкви. Але чувства, які криють ся в груди, не завсїгди бувають побожні, бо злі пристрасти: ненависть, завистъ і люта злість опановують темні маси далеко більше, як ублагороднююча любов, котра проявляє ся найменше в любови ближнього, яку наказують християньскі заповіди.

Але похвальні вимки можна знайти всюди. До тих однак певно не належав ґосподь Міга Крояч, богатий селянин з Забча, котрий був так гордий, що не хотїв, щоби єго кликати просто Міга, лиш називати паном. Доказом того була тота сердитість, з якою він глянув на селянина Івана Модрея, коли той, виигравши довголїтний процес против него, подав єму руку до згоди, підчас коли они оба зійшли ся в церкві Тольмайн на службі Божій.

Довгі роки вийминали ся завзяті вороги дуже пильно чи то в коршмі чи в церкві, аж тепер опинились они один коло другого, коли якась міщанка наробила заколоту, зімлївши мабуть від того, що церков була битком набита і настала була велика духота.

Іван був дуже забобонний. Він уважав то за знак від Бога, коли підчас глоти в церкві зійшов ся з Мігою, і в виду великого вівтаря з лагідно споглядаючим лицем Пречистої Діви подав свому ворогови другий раз руку. Але за своє добре серце дістав лиш таку заплату, що ґосподь Міга кинув ся як гадина і з єго уст засичав страшний проклін. Але що в тій же хвили сьвященик підніс в гору чашу, щоби поблагословити людий, то Іван Модрей не лиш склонив колїна в покорі, але наставив ще й третий раз руку непримиримому ворогови, та рівночасно пожелав єму до уродин хлопця і старав ся тим єго собі приєднати.

Але то якраз тамтого ще більше роззлостило. Він же ледви рік тому назад оженив ся в пятьдесятім роцї житя лиш длятого, що Іван колись одружив ся з єго нареченою. З того пішло й цїле тото ворогованє.

Ґосподь Міга взяв тото желанє за обиду і розсердив ся так дуже, що не зважаючи на сьвяте місце, плюнув бідному Іванови в лице і копнув єго з цїлої сили ногою. При тім ще й воркнув в злости: „Ґудіч те озмі!" — чорт тебе возьми з твоїм желанем! Що то мій син той, що менї народив ся, то колись побачиш,

залежно від того — як доносить „Товариш“ — до борби з скрайною лївицею орґанїзує кабінет летучі відділи аґітаторів, зложені із звістних приклонників мирової полїтики і має намір висилати їх на кошт правительства до осередків опозицийної пропаґанди. — До берлиньских часописий доносять, що помічник міністра внутрішних справ, Крижановский, котрому Столипин поручив заняти ся виборами, почав укладати лїсту кандидатів до думи. Ті, котрих правительство собі не бажає, мають бути усунені чи то через виведене против них слїдства, чи в адмінїстрацийній дорозї. Для лекшого переведеня сего має бути видане сенатом нове пояснене до виборчого закона, після котрого будуть виключені від вибору не лиш ті особи, що були під судом, але також і ті, котрі були карані в адмінїстрацийній дорозї. — Сторонництво мирового відродженя видало виборчий манїфест з приводу наближаючих ся виборів до державної думи. В манїфестї сказано, що головною цїлию сторонництва є борба з двома розкладовими чинниками т. є. з рештками давної чиновничої управи і з анархією. Сила мусить бути заступлена правом. Теперішне правительство усмиряє революцию революцийними средствами. Межи сторонництвом а кабінетом нема нїякої злуки. Програма партиї є спорідиена з програмою инших конституцийних сторонництв, однак ріжнить ся від них тим, що не признає нїякого порозуміня з скрайними сторонництвами. Сторонництво є ворогом неконституцийного правительства.

На послїдній радї міністрів раджено над справою ослабленя репресий. Більшість мінїстрів узнала конечним знести постепенно виїмкові права і обмежити діяльність полевих судів. Перемогла гадка, що треба увільнити спокійне населене від всяких обмежень з причини виїмкових прав і адмінїстрацийних постанов, задержуючи притім строгі средства против тих, що вводять нелад і неспокій.

Новинки.

Львів, дня 10-го падолиста 1906.

— **До VII. кляси ранґи** посунув п. Мінїстер просьвіти професорів: Анг. Козловского і о. Генриха Бега в семинариї учительскій в Перемишли; о. Александра Стефановича при женьскій семинариї у Львові і Матія Колчикевича та Матія Зволиньского при семинариї в Кракові.

— **5 мілїонів корон на господарскі цїли.** До краєвого Видїлу вплинуло вчера письмо краєвого банку, яким банк передає до рішеня соймови квоту 5 мілїонів корон зібраних з касових надвижок. Ту квоту мав сойм роздїлити на загально-господарскі цїли.

— **Д. Іван Раковский,** професор рускої ґімназиї в Коломиї, одержав дня 3 с. м. на львівскім унїверситетї степень доктора фільософії в групи природописних наук.

— **Інавґурация в львівскім „Соколї“** відбула ся в середу вечером в салї „Сокола“ в нововибудованім домі „Днїстра“. Вже перед означеною годиною наповнила ся саля битком до послїдного місця. На серединї уставлено малий престолик, при котрім член і капелян „Сокола“ о. Лев Сембратович довершив в асистенциї о. Мохнацкого посьвяченя салї і находячого ся в тім самім домі „Сокільского Базару“. По закінченю сеї церемонії і по уставленю крісел, виступив на естраду голова „Сокола“ п. Альфред Будзиновский і перейшовши історию рухових вправ від найдавнїйших часів аж по нинїшний день, звернув увагу на те, що замилуванє до руху вяже ся тїсно з культурним і цивілїзацийним походом людскости, та що все ті народи або верстви, які віддавали ся руховим вправам, стояли також рівночасно на чолї цивілїзацийного походу суспільности. Свою промову закінчив п. Будзиновский зазивом до плеканя руху і до орґанїзованя нашої суспільности в сильні, а скорі в дїланю кадри „Сокільства“. Відтак наступили дальші точки вечера, які всї виконано дуже гарно і з сокільскою точностию. Особливо гарно випали сьпів п. Володимира Сельского, деклямация п. Климка і гра на скрипцї п. Панькова. Загально подобав ся також сьпів хору „Бояна“ під диригентурою п. М. Волошина, так, що змушений оплесками виконав ще додаткові піснї понад проґраму. Вправи ґімнастичні а особливо вежі під проводом начальника п. Полїхи викликували грімкі оплески видців.

— **Дрібні вісти.** Станиславівский владика Преосьв. еп. др. Хомишин, занятий місиєю в Коршеві не буде уділяти авдиєнций від дня 10 до 27 с. м. — У Львові розпочала ся розправа против Гринька Василишина, зарібника в Мочар, обжалованого о то, що перед чотирома роками в ночи на 1 падолиста на дорозї межи Кривулею а Липниками убив Василя Староверцкого, котрий віз порожні бочки з пива до Стрия. Сего року зрадила его братова. Гринько випирає ся всего. — З карного заведеня у Львові т. зв. „Бриґідок“ втекли вчера вечером два арештанти, Вінкентий Папара, котрому за кілька днів кінчила ся кара одного року вязницї за крадіж і Авг. Задїльский, котрий мав відсиджувати за крадіж 10 лїт і мав вийти на волю аж в 1910 р. Задїльский забрав ще одїнє дозорця вязниць. — Катерина Воронякова з Бринець церковних донесла полїциї, що звістний мантїй Гріс взяв від неї 102 К на переведенє процесу. Доси зголосило ся 10 осіб, котрих той обманець Гріс так натягнув.

— **Арештоване лихваря.** Оногди арештувала львівска полїция небезпечного лихваря Арона Ґарфункля, котрий займав ся нїби то виробльованєм позичок у других. Арештоване се викликало між другими львівскими лихварями великий переполох, бо готово при сїй нагодї вийти на верх, як тотї свого рода „промисловцї“ ловлять і визискують до послїдка свої жертви. Ґарфункель приїхав перед двома роками до Львова і взяв ся тут посередничити в виробльованю позичок а на тім інтересї доробив ся таких гроший, що вивінував три доньки; вінчанє третої відбуло ся перед кількома днями, а Ґарфункель, запитаний, звідки має тілько гроший на віно, сказав, що заробив сего року 17.000 корон. Ґарфункель був длятого небезпечним, що зловивши когось в свої руки, вже не випускав его, лиш визискував до послїдка. Він виставляв звичайно веклї на 600 корон а виплачував 440 корон, при чім ще задержував собі 40 корон нїби то за посередництво. Хто у него позичав, був обовязаний сплатити цїлих 600 корон в тиждневих ратах по 200 корон. Ґарфункель говорив, що працює для есконтерів: Юди Лейби Лютвака, Иоська Лютвака і Сруля Канера в Ряшеві. Крім того приймав Ґарфункель веклї з фальшивими підписами. Коли недавно тому втік зі Львова купець Розпер, показало ся, що межи позіставшими у него векслями було богато фальшивих і що в їх есконтованю посередничив Ґарфункель. Зараз по тім викрито в Тернополи богато векслїв з фальшивими підписами і показало ся, що й тут посередничив Ґарфункель. Тернопільский суд велїв тодї вишукати і арештувати Ґарфункля. Тепер зголошує ся вже богато осіб, котрих Ґарфункель в той спосіб ошуканив і визискав.

— **Про напад на почтовий поїзд** в Роґах, стациї віденьско-варшавскої зелїзницї, наспіла нинї з Варшави слїдуюча докладнїйша звістка: В хвили, коли поїзд задержав ся на стациї, впало на дворець всіма доступними дорогами кількадесять мужчин, переважно молодих і обсадили всї входи і виходи. Шістьох з револьверами і карабінами увійшло до бюра управителя телеґрафу, де застрілили дижурного урядника і перебуваючого там якогось иншого урядника. Відтак почали крізь шиби вікон, не отвираючи їх, стріляти до стоячого напротив ваґона третої кляси, в котрім були вояки, що стерегли почти, а також і до ваґона почтового. Також з вікон ждальнї падали кулї, переважно карабінові. По першій сальві з другої сторони двірця і шин, іменно же від маґазину товарового, кинено першу бомбу в зелїзну раму під скринею ваґона третої кляси, котрий зі страшним гуком і лоскотом вилетів у воздух, розскакуючись на тисячі куснів серед страшенного крику поранених вояків, з котрих нїякий немав навіть часу зміритись ся карабіном. Порозривані вояки попадали на шлях зелїзничий, а лекше ранені повтїкали в поле і там попадали. Полумінь обняла ще не порозривані останки ваґона третої кляси.

бо виховаю его в ненависти до тебе і твого проклятого роду. Заким ще зможе вимовити тату і мамо, научу его проклинати тебе, нужденнику!

В миг ока відбула ся тота прикра сцена. На щастє Пресьвятїйша Евхаристия була вже схована і декан з другими сьвящениками зайшли вже були до закристиї, а то був би той розлючений допустив ся ще й якогось зневаженя церкви. Але Івана розважне поведенє не допустило на щастє до такого страшного скандалу.

В виду Розпятого, котрого держала вистаюча з амвони рука як би для остроги всім перед очима, умів Іван запанувати над собою. Він схилив ся в покорі перед Спасителем, котрий взяв гріхи сьвіта на себе і тисяч разів більше притерпів як він, і приймив спокійно копнене ногою та проклін а навіть грізні слова: „Ми ще ся десь зійдемо ся!“ — якими его непримиримий ворог крикнув до него, коли виходив з церкви найкоротшою дорогою через закристию.

Іван Модрей не пішов вже як звичайно до господи — селяни заходять звичайно по церкві до своєї „ґостільної“ з виїмкою великодної неділї й першого дня Різдва — лиш задуманий і зажурений в своїм серци пішов домів.

Була то довга, прикра, хоч і прекрасна дорога, яка его ждала. Але селянин не має ока для краси природи, а тих богато годин ходу до села Чадра, положеного високо серед буйно зелених сїножатий уважав він завсїгди більше за страту часу як за підносячу духа прогульку.

Отже глубоко задуманий і як не свій ішов Іван дальше, не зважаючи анї на спеку сонця анї на пишні ниви та на запінену воду в ріцї Томінска. Ґоспод Міга і его завзяте ворогованє не сходило єму з думки.

Оба мужчини, що мали з собою в церкві так погану приключку, стали були собі ворогами ще тодї, коли були молодими парубчаками, бо оба сватали ся до хорошої білявої Анци, доньки господаря на Полянї; Іван з любови а ґоспод Міга задля віна та мабуть скринї старого батька повної гроший. А старий мав лиш троє дїтий. Найстаршому синови належало ся ґаздівство разом з господою; другого посилав до шкіл і в той спосіб поставив его на власні ноги. Отже готівка лишала ся для доньки одиначки.

Господар з Поляни був 1809 р. у францускій війнї, ба, він, кажуть, зачисляв ся навіть до тих хоробрих селян, котрі капітанови Германсдорфови, тому героєви памятника на Предїлї, котрий погиб там яко взорець вірного вояка, помагали закрити ріщем Флїчерску дебру так, що велике число францускиx кавалєристів над'їхавши там, щезли без слїду в тій дебрі.

Дїло, котрим господар з Поляни любив хвалити ся перед своїми гостями, не дасть ся доказати з істориї а так само й геройска смерть оборонця форту, але річ певна, що старий, як кажуть, тодї стратив одно око, і що длятого називано его одноокими францизоїдом.

Калїцтво батька надавало хорошій Анцї після погляду ґоспода Міга подвійної вартости, бо хитрий той чоловічиско спекулював, що старий в своїм часї буде потребувати замкнути лиш одно око, отже прийдесь єму лекше умирати. Спадщина згаданої скринї з грішми здавала ся єму задлятого тим близшою а длятого й весела дївчина була для него тим повабнїйша.

Та й господареви з Поляни сподобав ся був богатий зять із Забча, бо лиш він один на цїле село мав хату криту дахівками, що в тодїшних часах всім дуже і імпонувало. Оба порозуміли ся длятого знаменито, коли господар з Поляни хотів купити пару гірских шкап. Але головна особа в сїй селяньскій справі не хотїла того. (Дальше буде).

Перед самим вибухом приступив був до зворотничого жандарм стацийний і спитав, що то за крик в канцеляриї; ще не дослухав відповіди, коли під напором воздуха в наслідок вибуху бомби впав неживий на землю. Зворотничого в тій самій хвили зрапило в око. На сиґнал даний трубкою, котрою давано знаки підчас цілого нападу напастників на зелізнкцю, впало кількох напастників до прострілепого вже наскрізь ваґона почтового і забрали звідтам 46.000 рублів готівкою і 25.000 рублів векселями і цінними паперами. В миг ока перенесено все, що здавало ся мати якусь вартість, на візок і бричку і напастники сейчас від'їхали.

— **Ориґінальне самоубийство.** З Рогатина доносять, що тамошний коваль Антоневич відобрав собі дня 27 жовтня житє в ориґінальний спосіб: заложив собі шнурок на шию, заложив патик і крутив доти, доки аж не вадушив ся. Чи так дійстно було — годі знати; так доносять до одної з львівских ґазет.

Т е л е ґ р а м и.

Прага 10 падолиста. Нині відбуло ся тут торжество сотих роковин основаня ческої висшої школи технічної. На торжество прибули намістник Чехії ґр. Куденгове, маршалок Льобкович, архіеп. Скрбеньский, шеф секциї Цьвіклїньский яко заступник міністра просьвіти і богато иньших достойників і депутаций, а між сими й депутация львівської політехніки.

Варшава 10 падолиста. Поліция і войско зробила ревізию на ул. Беляньскій і арештували виключно молоді дівчата літ 13 до 14, що виходили із всіляких склепів. В ночи поліция і войско зревідували будку зелізничу недалеко Єрусалимскої рогачки і видобули з кріївки закритої дошкою в помості 6000 примірників послїдного числа „Proletaryusz", двайцять кілька тисячів марок до збираня датків на цїли партийні, проґраму засїдань послїдного з'їзду польскої партиї социялістичної і т. п. Звідси пішли до помешканя стражника тої будки і арештували его і переплетника Поплавского, котрий був у него.

Варшава 10 падолиста. Після послїдного ствердженя стану річи, напастники на стациї Роґі забрали готівкою 41.000 рублів і 25.000 рублів в цінних паперах. Кілька мішків з золотом напастники очевидно не добачили. Як вже донесено, 7 осіб зранено а одна згинула.

Тифліс 10 падолиста. (П. А.) При послїднім замаху динамітовім на Воловиньскім проспекті зранені також ґен. Себрянов і его жена, ґен. Корґанов і інжинер Артасов; сей послїдний помер в наслідок ран.

Господарство, гіґієна, вихованє.

Г н о в н е д е р е в о в о ч е в и х то у нас річ, о котрій ледви чи який сотий господар памятає. Не один виплекає собі яблінку або грушу, але скоро она зачне родити, то він гадає, що коло дерева не треба вже більше ходити. А прецї дерево стоїть многі літа на однім і тім самім місци, і мусить остаточно витягнути всю поживу з неї; а тогди нидїє і гине. Щоби же дерево красно росло і давало обильні плоди, то треба его гноїти. Пора до того найлїпша в падолистї і в груднн. Найважнїйша річ, щоби дерева овочені мали подостатком вапна, потасу, квасу фосфорового і азоту. Коли дерево має подостатком вапна і потасу, то росте кріпко і здорово; квас фосфоровий причиняє ся до того, що дерево рівно цвите і родить обильно, а до того причиняє ся також і азот, котрий робить то, що овочі бувають красші і більші, а листє темнозелене. Щоби деревині додати вапна, то посипує ся землю паленим вапном розтертим на порошок; щоби додати потасу, треба землю довкола дерева посипати попелом або каінітом; квасу фосфорового додає суперфосфат або томасівка, а азоту дає гноївка. Під молоді деревця найлїпше давати по 80 до 100 ґр. суперфосфату, 100 до 150 ґр. томасівки і 100 до 150 ґрамів каініту. Старі дерева дістають кождого з тих навозів по пів до цілого кіля. Хто тих штучних навозів не має, той нехай погноїть дерево звичайним добре перегнитим обірником і скопає землю довкола пня так далеко, як далеко сягає галузє. Гноївкою підливає ся дерева також або в осени або з весни; літом підливати нею не можна.

Н а й л ї п ш а п о р а н а р о б л е н є з р і з і в до ублагороднюваня дерев і всіляких корчів овочевих есть від падолиста до січня. Досьвід поучив, що вчасно зроблені зрізи держать ся дуже довго і можна їх уживати навіть ще в місяци цьвітни. Зрізи по відотненю хова ся в темнім місци безпечнім від морозу, в пивници або шопі або також де в порожнім інспекті та вкриває ся вогкам піском, або просто лиш присипає ся землею. Камеральний лїсничий, Яків Симчіч, радить переховувати зрізи в слїдуючий, як каже, найлїпший і най дешевший спосіб: Зрізи з благородних дерев, зроблені у відповідній порі, застромлює ся у велику бараболю; дірки до того треба зробити сухим кінчастим кусником дерева. Так позастромлювані в бараболи зрізи переховує ся в сухій безпечній від морозу пивници; они держать ся дуже добре аж до лїта і можна ними щепити навіть під кору. Коли би бараболя висихала або псовала ся, то треба її змінити. В таку бараболю треба ще застромити дощинку з написею, з якого рода суть зрізи.

К о м о р а в д о м а ш н і м г о с п о д а р с т в і, то дуже важна річ, бо в ній треба переховувати через цїлий рік всїлякі запаси так, щоби они не зпсували ся. Длятого треба знати не лиш, як собі уладити комору, але й як в ній держати всїлякі запаси. Насамперед треба на то памятати, що комору найлїпше ставити від північної сторони, бо тогди в ній буде найхолоднїйше, а то в лїтї важна річ, щоби деякі запаси не псували ся. Відтак в коморі повинно бути в горі віконце, котре через лїто може бути отворене, лиш треба его заставити дротяною або якою иншою сїткою, щоби мухи не налїтали. Комора повинна бути суха, а вхід до неї найлїпше від кухнї або челяднї, а не від сїний а вже нїколи з надвору, як то буває иноді у наших господарів, котрі навіть люблять ставити собі комори окремо від хати. Комора з дверми від сїний або з надворку то найлїпша примана на злодіїв, а для ґаздинї страта часу і здоровля. Але коли двері до комори суть від челяднї, то треба їх завсїгди замикати за собою, особливо тогди, коли в челяднї дим або пара і лїтом, коли повно мух. В к о м о р і п о в и н е н б у т и з а в с ї г д и с ь в і ж и й в о з д у х, я к н а й б і л ь ш а ч и с т о т а і п о р я д о к. Кожда річ повинна там мати своє місце і треба так уставляти, щоби одні запаси від других не псували ся або не натягали якого немилого запаху. Більші запаси муки держить ся найлїпше в скринях з кількома пересїками на окремі роди муки, на крупи і пшоно. В таких скринях можна муку вигідно розгортати, щоби она не стухла або щоби в ній не заплодили ся які червачки. Горох і фасолю найлїпше держати в соломяних кошах або таки просто в міхах; горох і фасоля повинні бути вже перебрані, так, щоби на случай потреби можна їх зараз варити. Коли держить ся в міхах, то добре есть підложити дошку. Хлїб найлїпше держати на полици звисаючій свобідно від стелї, щоби миши до него не добирали ся, а поличку найлїпше повісити на міцних дрогах. Всяку вудженину, сало, солонину, шинки, ковбаси треба вішати на гаках але так, щоби они нігде не притикали до стїни і щоби їх коти не дістали. Сушеницї і сушену городнину держить ся в мішочках, котрі вішає ся в найсухшім місци комори. В коморі довкола попід стїни треба поробити собі полички, де би можна складати всїлякі домові припаси в слоях і горшках як смалець, мід, всїляку смаженину. Мило покраяне на кусні складає ся одно в поперек другого близько вікна, щоби висихало, бо чим оно сухійше тим лїпше. В однім місци треба зробити жердку, щоби можна на ній вішати порожні міхи, чисті скатерти і т. п. Яйця пряче ся в більшій скількости на зиму найлїпше в той спосіб, що помащує ся їх т. зв. водним склом (зеленева маса подібна до скла, котру купує ся в склепах, де продають фарби і всїлякі материяли; її розварює ся у водї) і складає в невелику скринку верствами в солому. Від часу до часу перевертає ся скринку з яйцями на другий бік, щоби жовтак в них не прилягав до шкаралупи. — Квашену капусту і огірки та бараболю найлїпше держати в пивници, до котрої вхід можна зробити від комори.

— **Цїна збіжа у Львові дня 9 падолиста:** Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — **Пшениця** 7·80 до 8·—; **жито** 5·80 до 6·10; **овес** 6·70 до 7·—; **ячмінь пашний** 6·30 до 6·60; **ячмінь броварний** 7·— до 7·60; **ріпак** —·— до —·—; **льнянка** ——— до —·—; **горох до вареня** 8·50 до 9·50; **вика** 5·50 до 5·75; **бобик** 6·— до 6·20; **гречка** ——— до —·—; **кукурудза стара** —·— до —·—; **хміль за 56 кільо** —·— до —·—; **конюшина червона** 50·— до 60·—; **конюшина біла** 30·— до 45·—; **конюшина шведска** 60·— до 70·—; **тимотка** 20·— до 24·—.

За редакцию відповідає: Адам **Креховецкий.**

ОГОЛОШЕНЯ.

Кредит особистий для урядників, офіцирів, учителів і т. д. Самостійні товариства щадничо-позичкові урядників уділяють під найкористнійшими услівями і на довголітні сплати позички особисті. Адреси консорциї подає безплатно Zentralleitung des **Beamten-Vereines, Wien I., Wipplingerstrasse 25.**

Сьвіжий Мід

десеровий курацийний найлуччший, твердий або плинний, (патока) з власних пасік 5 клґ. 6 К 60 сот. оплатно.

Коріневіч, ем. учит.
Іванчани п. л.

ВИНО! ВИНО! червоне або біле приятного смаку з р. 1906. 34-літрова бочівка franco до кождої стациї молоде 10·90 старше 11·90 зр. Пробні бочівки $4^1/_4$-літрові з р. 1897 1·70 зр., старе 1·85 зр. franco. **Муштарда** на спосіб французкий пушка 5-клґ. f-co 4 зр. **L. Altneu, Versecz 2.** Угор.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНЇСТЕР"

стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові,
Ринок ч. 10, дім „Просьвіти".

Платить 4% від вкладок; приймає і виплачує вкладки кождого дня, крім неділь і сьвят.

Уділяє позички на 6% на гіпотеку або за порукою; дає більші позички парцелянтам на купно землї; сплату гіпотечних позичок розкладає до 15 лїт; при 30 ратах піврічних виносить рата на капітал і процент разом 5 кор. від 100 кор.

Позички можуть дістати тілько члени; яко член може приступити тілько член Товариства обезпеченъ „Днїстер".

Дивіденда від уділів членьских виносить все 6%.

Вкладки можуть вкладати також нечлени.

Стан фондів Тов. кредит. „Днїстер" з днем 31-го грудня 1905:

Вкладки . . .	**2,072.928 К**	**Фонд резервовий .**	**30.288 К**
Позички уділені .	**2,042.615 К**		
Уділи членьскі . .	**162.127 К**	**Цінні папери і льокациї**	**257.963 К**

З чистих зисків уділив „Днїстер" на церкви, бурси і инші добродійні цїли вже над 40.000 кор.

„НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ"

у Львові, ріг ул. Сикстуской і Костюшка (стация трамваю електричного)

ГОТЕЛЬ,
РЕСТАВРАЦИЯ і КАВАРНЯ

уладжені на спосіб віденьский.

Осьвітленє електричне, електрична вінда, телефон.

Купальнї зимні і теплі.

Цїна комнати від 2 Корон до 10 Корон.

З „Народної Гостинниці" близько до „Народ. Торговлї", до „Труда", „Ризниці", Сьв. Юра, до Дух. Семинариї, Кр. Виділу і проч.

В домі кравець, фризиер і швець.

Є також поміщене на нічліг для селян (від особи за ліжко в зимі 80 сот., в лїтї 60 сот.), чого в жаднім иншім готели кромі „Народної Гостинниці" нема. „Народна Гостинниця" приймає нових членів і вкладки на книжочки до опроцентованя.

На численні відвідини нашого народного заведеня числить — ДИРЕКЦИЯ.

З друкарні В. Ловиньского, під зарядом І. Недошада. (Телефона ч. 527).